

Θεόδωρος Π. Φορτσάκης
Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΚΦΕ (N 4172/2013)
- ΦΠΑ (N 2859/2000)
- ΚΦορΔιαδικασίας (N 4174/2013)
- Φορολογικό Ποινολόγιο (N 2523/1997)
- ΕΝ.Φ.Ι.Α. (N 4223/2013)
- Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα
(N 4308/2014)

Ενημέρωση μέχρι τον N 4415/2016

8η έκδοση

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Φορολογική Νομοθεσία - 8η έκδοση

Θεόδωρος Π. Φορτσάκης

ISBN 978-960-562-568-9

Σύμφωνα με το Ν. 2121/93 για την Πνευματική Ιδιοκτησία απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, η αποθήκευσή του σε βάση δεδομένων, η αναμετάδοσή του σε ηλεκτρονική ή οποιαδήποτε άλλη μορφή και η φωτοανατύπωσή του με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ

Το περιεχόμενο του παρόντος έργου έχει τύχει επιμελούς και αναλυτικής επιστημονικής επεξεργασίας. Ο εκδοτικός οίκος και οι συντάκτες δεν παρέχουν διά του παρόντος νομικές συμβουλές ή παρεμφερείς συμβουλευτικές υπηρεσίες, ουδεμία δε ευθύνη φέρουν για τυχόν ζημία τρίτου λόγω ενέργειας ή παράλειψης που βασίστηκε εν όλω ή εν μέρει στο περιεχόμενο του παρόντος έργου.

Art Director:	Γιάννης Μαμαλούκος
Υπεύθυνος Παραγωγής:	Ανδρέας Μενούνος
Φωτοστοιχειοθεσία:	Λάμπρος Μαντζαβίνος
Παραγωγή:	NB Production ΓΔ060916Μ23

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Μαυρομιάλη 23, 106 80 Αθήνα

Τηλ.: 210 3678 800 • Fax: 210 3678 819

<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org

Αθήνα: Μαυρομιάλη 2, 106 79 • Τηλ.: 210 3607 521

Πειραιάς: Φίλωνος 107-109, 185 36 • Τηλ: 210 4184 212

Πάτρα: Κανάρη 15, 262 22 • Τηλ.: 2610 361 600

Θεσ/νίκη: Φράγκων 1, 546 26 • Τηλ.: 2310 532 134

member of Europe's 500
dynamic entrepreneurs

Committed to excellence

© 2016, ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΕΒΕ

Θεόδωρος Π. Φορτσάκης
Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

- ΚΦΕ (N 4172/2013)
- ΦΠΑ (N 2859/2000)
- ΚΦορΔιαδικασίας (N 4174/2013)
- Φορολογικό Ποινολόγιο (N 2523/1997)
- ΕΝ.Φ.Ι.Α. (N 4223/2013)
- Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (N 4308/2014)

Ενημέρωση μέχρι τον N 4415/2016

8η έκδοση

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Tax legislation - 8th ed.

Prof. Dr. **Theodore Fortsakis**, University of Athens

Abstract: This book is a collection of the most significant greek tax codes and laws. It belongs to Nomiki Bibliothiki's pocket sized series of codes and includes the Income Tax Code (Law No 4172/2013), the VAT Code (Law No 2859/2000), the Tax Procedures Code (Law No 4174/2013), the law for Tax Penalties (Law No 2523/1997), the law for Unified Property Ownership Tax (Law No 4223/2013) and the Greek Accounting Standards (Law No 4308/2014). The legislation has been codified until Law No 4415/2016.

ISBN 978-960-562-568-9

COPYRIGHT

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, without the prior permission of NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A., or as expressly permitted by law or under the terms agreed with the appropriate reprographic rights organisation. Enquiries concerning reproduction which may not be covered by the above should be addressed to NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. at the address below.

DISCLAIMER

The content of this work is intended for information purposes only and should not be treated as legal advice. The publication is necessarily of a general nature; NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. makes no claim as to the comprehensiveness or accuracy of the information provided; Information is not offered for the purpose of providing individualized legal advice. Professional advice should therefore be sought before any action is undertaken based on this publication. Use of this work does not create an attorney-client or any other relationship between the user and NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A. or the legal professionals contributing to this publication.

NOMIKH BIBΛIOTHKH

23, Mavromichali Str., 106 80 Athens Greece
Tel.: +30 210 3678 800 • Fax: +30 210 3678 819
<http://www.nb.org> • e-mail: info@nb.org

member of Europe's 500
dynamic entrepreneurs

© 2016, NOMIKI BIBLIOTHIKI S.A.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Μετά την τελευταία έκδοση της συλλογής, νέες τροποποιήσεις των νομοθετημάτων που περιλαμβάνει αυτή έλαβαν χώρα, οπότε κατέστη εκ νέου απαραίτητη η επικαιροποίησή της. Η 8η, κατά σειρά, έκδοση της «Φορολογικής νομοθεσίας», είναι ενημερωμένη έως το Ν 4415/2016 (ΦΕΚ Α΄ 159/6.9.2016).

Ειδικότερα, πέραν του ως άνω νόμου που επέφερε τροποποίηση στον ΚΦΔ, το Έργο ενημερώθηκε με τους Ν 4374/2016 (που τροποποίησε τον ΚΦΕ), Ν 4375/2016 (που επέφερε μεταβολές στον ΚΦΠΑ), Ν 4378/2016 (που τροποποίησε επίσης τον ΚΦΕ και ΚΦΠΑ), Ν 4386/2016 και Ν 4387/2016 (που άλλαξαν εκτεταμένα πάλι τον ΚΦΕ και ο δεύτερος και τους Ν 4223/2013 και ΚΦΔ), Ν 4389/2016 (που τροποποίησε τον ΚΦΕ, τον ΚΦΠΑ, το Ν 4223/2013 και τον ΚΦΔ), Ν 4393/2016 (που άλλαξε πάλι τον Ν 4223/2013), Ν 4403/2016 (που μετέβαλε τον ΚΦΔ) και Ν 4410/2016 (που επέφερε τροποποιήσεις στον ΚΦΕ, ΚΦΠΑ, ΚΦΔ, Ν 4223/2013 και Ν 4308/2014).

Το έργο, όπως και στην προηγούμενη έκδοση, περιλαμβάνει κατά σειρά τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν 4172/2013), τον Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Ν 2859/2000), τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Ν 4174/2013), τον Ν 2523/1997 για τις διοικητικές και ποινικές κυρώσεις στη φορολογική νομοθεσία, τις διατάξεις του Ν 4223/2013 για τον ΕΝΦΙΑ, καθώς και τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν 4308/2014).

Και στην παρούσα έκδοση ενσωματώθηκαν σημειώσεις σχετικά με ρυθμίσεις που έλαβαν χώρα από την προηγούμενη έκδοση μέχρι σήμερα, αναφορικά κυρίως με κανονιστικές αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του ΚΦΕ, του ΚΦΠΑ και του ΚΦΔ, οι οποίες είναι κατανεμημένες στα οικεία άρθρα των επιμέρους νομοθετημάτων.

Υπενθυμίζεται ότι σε αγκύλη σημειώνονται οι τροποποιήσεις που επήλθαν από τον Ν 4093/2012 (ΦΕΚ Α' 222/ 12.11.2012) και έπειτα, ενώ με τη μορφή σημειώσεων παρατίθενται χρήσιμες πληροφορίες που σχετίζονται με τις τροποποιούμενες διατάξεις. Η «Φορολογική νομοθεσία» συνοδεύεται από χρηστικό αλφαβητικό ευρετήριο.

Δεδομένης της συχνότητας των αλλαγών της φορολογικής νομοθεσίας, πολλές από τις οποίες είναι μάλιστα άμεσης εφαρμογής, πιστεύουμε ότι η συγκεκριμένη Συλλογή, που κάθε φορά παρουσιάζει ταχύτατα στο κοινό όλες τις τελευταίες αλλαγές σε ένα ευσύνοπτο και χρηστικό κώδικα τσέπης, θα συνεχίσει να αποτελεί απαραίτητο εργαλείο δουλειάς των επαγγελματιών του φορολογικού δικαίου.

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2016

Θεόδωρος Π. Φορτσάκης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

[1] Ν 4172/2013 Φορολογία εισοδήματος, επείγοντα μέτρα εφαρμογής του Ν 4046/2012, του Ν 4093/2012 και του Ν 4127/2013 και άλλες διατάξεις [Άρθρα 1-72] _____	1
[2] Ν 2859/2000 Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας _____	155
[3] Ν 4174/2013 Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις [Άρθρα 1-72] _____	326
[4] Ν 2523/1997 Διοικητικές και ποινικές κυρώσεις στη φορολογική νομοθεσία και άλλες διατάξεις [Άρθρα 1-22 παρ. 3-13, 24-25, 38] _____	459
[5] Ν 4223/2013 Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων και άλλες διατάξεις [Άρθρα 1-8, 13, 59] _____	486
[6] Ν 4308/2014 Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, συναφείς ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις [Άρθρα 1-40, 44] _____	519
ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ _____	603

Σε περίπτωση ανάκλησης, η απόφαση προέγκρισης θεωρείται ως μηδέποτε εκδοθείσα.

7. Η απόφαση προέγκρισης δύναται να ακυρωθεί από τη Φορολογική Διοίκηση οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια ισχύος της στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) εφόσον διαπιστωθεί ότι επήλθε ουσιώδης μεταβολή των κρίσιμων παραδοχών ή συνθηκών στις οποίες βασίστηκε η απόφαση προέγκρισης,
- β) εφόσον διαπιστωθεί ότι η επιχείρηση δεν τήρησε ουσιώδεις όρους ή υποχρεώσεις που ορίζονται από την απόφαση προέγκρισης,
- γ) εφόσον επέλθει ουσιώδης μεταβολή των εφαρμοστέων φορολογικών διατάξεων οι οποίες επηρεάζουν ουσιωδώς την απόφαση προέγκρισης.

Δεν επιτρέπεται η ακύρωση της απόφασης προέγκρισης, εφόσον είναι δυνατή η αναθεώρησή της σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5.

Σε περίπτωση ακύρωσης, η ισχύς της απόφασης προέγκρισης παύει από το χρονικό σημείο που ορίζεται με την απόφαση ακύρωσης.

8. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα ορίζονται τα ειδικότερα θέματα τα οποία είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων των προηγούμενων παραγράφων και ειδικότερα η διαδικασία για την προέγκριση μεθοδολογίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, την αναθεώρηση, την ανάκληση και την ακύρωσή της, το ειδικότερο περιεχόμενο της αίτησης προέγκρισης, τα σχετικά παράβολα, η διαδικασία συνεννόησης με τις αρμόδιες αρχές άλλων εμπλεκόμενων κρατών, ο τύπος και το περιεχόμενο των αποφάσεων της Φορολογικής Διοίκησης, καθώς και κάθε σχετικό θέμα.

Σημείωση: Βλ. και Πολ. 1284/31.12.2013 (ΦΕΚ Β' 3366).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Σημείωση: Βλ. και άρθρο 72 (πρώην 66) παρ. 3 του παρόντος Κώδικα σύμφωνα με το οποίο για τις χρήσεις, περιόδους, φορολογικές υποθέσεις ή υποχρεώσεις για τις οποίες έχει εκδοθεί μέχρι την 31.12.2013 εντολή ελέγχου, εφαρμό-

ζονται οι διατάξεις του κεφαλαίου 7 του ΚΦορΔιαδικασίας, εφόσον κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος αυτού δεν έχει γίνει έναρξη του ελέγχου.

Άρθρο 23. — **Εξουσίες Φορολογικής Διοίκησης.** 1. Η Φορολογική Διοίκηση έχει την εξουσία να επαληθεύει, να ελέγχει και να διασταυρώνει την εκπλήρωση των φορολογικών υποχρεώσεων εκ μέρους του φορολογούμενου, την ακρίβεια των φορολογικών δηλώσεων που υποβάλλονται σε αυτήν και να επιβεβαιώνει τον υπολογισμό και την καταβολή του οφειλόμενου φόρου, διενεργώντας έλεγχο σε έγγραφα, λογιστικά στοιχεία και στοιχεία γνωστοποιήσεων και παρόμοιες πληροφορίες, θέτοντας ερωτήσεις στον φορολογούμενο και σε τρίτα πρόσωπα, ερευνώντας εγκαταστάσεις και μέσα μεταφοράς που χρησιμοποιούνται για τη διενέργεια επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις διαδικασίες και χρησιμοποιώντας μεθόδους που προβλέπονται στον Κώδικα. [Όπως στην παρ. 1 του άρθρου 23 προστέθηκαν μετά τη λέξη «εγκαταστάσεις» οι λέξεις «και μέσα μεταφοράς» και μετά τη λέξη «διαδικασίες» διαγράφηκαν οι λέξεις «που ορίζει η νομοθεσία και χρησιμοποιώντας μεθόδους, οι οποίες» και αντικαταστάθηκαν από τις λέξεις «και χρησιμοποιώντας μεθόδους που» από το άρθρο 45 παρ. 1 του Ν 4223/2013, ισχύς από 31.12.2013 σύμφωνα με το άρθρο 59 παρ. 1 του ίδιου νόμου.]

2. Ο έλεγχος εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων του φορολογούμενου που διενεργείται από τη Φορολογική Διοίκηση είναι δυνατόν να έχει τη μορφή φορολογικού ελέγχου από τα γραφεία της Φορολογικής Διοίκησης ή επιτόπιου φορολογικού ελέγχου: [Όπως στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 23 μετά τη λέξη «έλεγχος» διαγράφηκαν οι λέξεις «της δήλωσης» και προστέθηκαν οι λέξεις «εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων» από το άρθρο 45 παρ. 2 του Ν 4223/2013, ισχύς από 31.12.2013 σύμφωνα με το άρθρο 59 παρ. 1 του ίδιου νόμου.]

α) Η Φορολογική Διοίκηση μπορεί να διενεργεί φορολογικό έλεγχο από τα γραφεία της με βάση τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις, δηλώσεις και λοιπά έγγραφα που υποβάλλει ο φορολογούμενος, καθώς και έγγραφα και πληροφορίες που έχει στην κατοχή της ή με βάση τα βιβλία και λογιστικά αρχεία που προσκομίζονται από τον φορολογούμενο, κατόπιν σχετικού εγγράφου της Φορολογικής Διοίκησης. [Όπως η περ. α της παρ. 2 του άρθρου 23 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 40 παρ. 9α του Ν 4410/2016, ισχύς από 3.8.2016 σύμφωνα με το άρθρο 69 του ίδιου άρθρου και νόμου. Προηγουμένως

η περ. α' είχε τροποποιηθεί από το άρθρο 45 παρ. 3 του Ν 4223/2013, ισχύς από 31.12.2013 σύμφωνα με το άρθρο 59 παρ. 1 του ίδιου νόμου.]

β) Η απόφαση της Φορολογικής Διοίκησης για τη διενέργεια πλήρους επιτόπιου φορολογικού ελέγχου πρέπει να κοινοποιείται στο φορολογούμενο με προηγούμενη έγγραφη ειδοποίηση. Κάθε άλλος επιτόπιος φορολογικός έλεγχος είναι δυνατόν να διενεργείται χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση. Με πράξη του Γενικού Γραμματέα είναι δυνατόν να διενεργείται πλήρης επιτόπιος φορολογικός έλεγχος χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση, σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν ενδείξεις ότι έχει διαπραχθεί φοροδιαφυγή.

Ο Γενικός Γραμματέας δύναται με απόφασή του να ορίζει λεπτομέρειες για την εφαρμογή της παρούσης περίπτωσης. [Όπως νέο εδάφιο προστέθηκε στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 23 με το άρθρο 45 παρ. 4 του Ν 4223/2013, ισχύς από 31.12.2013 σύμφωνα με το άρθρο 59 παρ. 1 του ίδιου νόμου.]

3. Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων μπορεί με απόφασή του να ορίζει ειδικό τρόπο διενέργειας των ελέγχων, ενδεδειγμένες ελεγκτικές επαληθεύσεις, για ορισμένες ή και για όλες τις κατηγορίες των υποχρεω, ανάλογα και με το αντικείμενο δραστηριότητας και το ύψος των οικονομικών δεδομένων, διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται κατά τον έλεγχο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. [Όπως η παρ. 3 του άρθρου 23 προστέθηκε με το άρθρο 40 παρ. 9β του Ν 4410/2016, ισχύς από 3.8.2016 σύμφωνα με το άρθρο 69 του ίδιου άρθρου και νόμου.]

Σημείωση: Βλ. και ΕγκΥπΟικ ΔΕΛ Α 1069048/2.4.2014.

Άρθρο 24. — Πρόσβαση στα βιβλία και στοιχεία. **1.** Η Φορολογική Διοίκηση έχει δικαίωμα να λαμβάνει αντίγραφα των βιβλίων και στοιχείων, καθώς και λοιπών εγγράφων, για τα οποία ο φορολογούμενος δηλώνει ότι αντιπροσωπεύουν ακριβή αντίγραφα. Σε περίπτωση που ο φορολογούμενος αρνείται να προβεί στην ανωτέρω δήλωση, ο οριζόμενος από τη Φορολογική Διοίκηση υπάλληλος προβαίνει σε σχετική επισήμειωση επί των εγγράφων. Ο οριζόμενος υπάλληλος δύναται ταυτόχρονα να απαιτεί από το φορολογούμενο ή τον φορολογικό εκπρόσωπό του να παρίσταται στον τόπο όπου διενεργείται ο φορολογικός έλεγχος και να απα-

ντά σε ερωτήματα που του τίθενται, ώστε να διευκολύνεται η διενέργεια του φορολογικού ελέγχου.

2. Εάν τα βιβλία και τα στοιχεία τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή, η φορολογική διοίκηση έχει δικαίωμα πρόσβασης σε οποιαδήποτε σχετιζόμενα αρχεία. Ειδικότερα, ο φορολογούμενος υποχρεούται να παράσχει κάθε απαραίτητη πληροφορία για την απρόσκοπτη πρόσβαση στον οριζόμενο υπάλληλο της φορολογικής διοίκησης, ανεξάρτητα από τον τόπο της αποθήκευσης και της μορφής των δεδομένων αυτών. Την ίδια υποχρέωση έχουν και όσοι τρίτοι παρέχουν ψηφιακές υπηρεσίες προς τον φορολογούμενο, οι οποίες σχετίζονται με την αποθήκευση και επεξεργασία ψηφιακών δεδομένων, εφόσον αυτό ζητηθεί από τη φορολογική διοίκηση. Η φορολογική διοίκηση δικαιούται να λαμβάνει τα ηλεκτρονικά αρχεία σε αναγνώσιμη ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή. [Όπως η παρ. 2 του άρθρου 24 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 40 παρ. 10 του Ν 4410/2016, ισχύς από 3.8.2016 σύμφωνα με το άρθρο 69 του ίδιου άρθρου και νόμου.]

3. Ο υπάλληλος που έχει ορίσει η Φορολογική Διοίκηση δύναται να κατάσχει βιβλία και στοιχεία που τηρούνται ή διαφυλάσσονται σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία και οποιαδήποτε άλλα ανεπίσημα βιβλία, έγγραφα, αρχεία ή στοιχεία, εφόσον το θεωρήσει αναγκαίο, προκειμένου να διασφαλισθεί η αποδεικτική αξία αυτών.

4. Για την εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου συντάσσεται έκθεση κατάσχεσης, η οποία υπογράφεται από το όργανο της Φορολογικής Διοίκησης που ενεργεί την κατάσχεση και τον ίδιο τον φορολογούμενο ή τον παρόντα κατά τη διενέργεια της κατάσχεσης υπάλληλο ή εκπρόσωπό του ή λογιστή του, ή, στην περίπτωση των νομικών προσώπων και οντοτήτων, εκτός των ανωτέρω προσώπων, από οποιονδήποτε εταίρο ή οποιοδήποτε μέλος της διοίκησής τους ή φορολογικό εκπρόσωπό τους. Αντίγραφο της έκθεσης κατάσχεσης παραδίδεται στον φορολογούμενο ή στα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου. Σε περίπτωση άρνησης των παραπάνω προσώπων να υπογράψουν, η έκθεση θυροκολλείται. Ο φορολογούμενος δικαιούται να λάβει αντίγραφα ή φωτοτυπίες των κατασχεθέντων με δαπάνες του. Για την κατάσχεση βιβλίων, εγγράφων και λοιπών στοιχείων τρίτου φορολογούμενου δεν απαιτείται επίδοση της έκθεσης κατάσχεσης σε αυτόν. [Όπως η παρ. 4 του άρθρου 24 προστέθηκε

με το άρθρο 45 παρ. 5 του Ν 4223/2013, ισχύς από 31.12.2013 σύμφωνα με το άρθρο 59 παρ. 1 του ιδίου νόμου.]

Άρθρο 25. — 1. Ο οριζόμενος ή οι οριζόμενοι από τη Φορολογική Διοίκηση, για τη διενέργεια του φορολογικού ελέγχου, υπάλληλος ή υπάλληλοι φέρουν έγγραφη εντολή διενέργειας επιτόπιου φορολογικού ελέγχου, η οποία έχει εκδοθεί από τον Γενικό Γραμματέα ή από εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα της Φορολογικής Διοίκησης, και η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής: [Όπως στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 25 μετά τη λέξη «οριζόμενος» προστέθηκαν οι λέξεις «ή οι οριζόμενοι», μετά τη λέξη «υπάλληλος» προστέθηκαν οι λέξεις «ή υπάλληλοι», η λέξη «φέρει» αντικαταστάθηκε από τη λέξη «φέρουν» και μετά τη λέξη «Γενικό Γραμματέα» προστέθηκαν οι λέξεις «ή από εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα της Φορολογικής Διοίκησης» από το άρθρο πρώτο παρ. Δ υποπαρ. Δ2 περ. 5α του Ν 4254/2014, ισχύς από 1.1.2014 σύμφωνα με την περ. 24 των ιδίων ως άνω υποπαραγράφου, παραγράφου και άρθρου.]

α) τον αριθμό και την ημερομηνία της εντολής,

β) το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου ή των υπαλλήλων, στους οποίους έχει ανατεθεί ο φορολογικός έλεγχος, [Όπως στην περ. β' του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 25 μετά τις λέξεις «υπαλλήλου» προστέθηκαν οι λέξεις «ή των υπαλλήλων στους οποίους» και διαγράφηκαν οι λέξεις «στον οποίο έχει» από το άρθρο πρώτο παρ. Δ υποπαρ. Δ2 περ. 5β του Ν 4254/2014, ισχύς από 1.1.2014 σύμφωνα με την περ. 24 των ιδίων ως άνω υποπαραγράφου, παραγράφου και άρθρου.]

γ) το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία, τη διεύθυνση και τον αριθμό φορολογικού μητρώου του φορολογούμενου, αν αυτός έχει αποδοθεί στον φορολογούμενο,

δ) τη φορολογική περίοδο ή υπόθεση και το είδος φορολογίας που αφορά ο φορολογικός έλεγχος,

ε) τη διάρκεια του φορολογικού ελέγχου, και

στ) το χαρακτηρισμό «πλήρης» ή «μερικός» έλεγχος, κατά περίπτωση.

Η εντολή διενέργειας φορολογικού ελέγχου δεν δημοσιεύεται.

2. Ο οριζόμενος από τη Φορολογική Διοίκηση, για τη διενέργεια του φορολογικού ελέγχου, υπάλληλος πρέπει να επιδεικνύει το δελτίο ταυτότη-

τάς του και την εντολή φορολογικού ελέγχου πριν την έναρξη του φορολογικού ελέγχου.

3. Ο επιτόπιος φορολογικός έλεγχος διενεργείται στις εγκαταστάσεις του φορολογούμενου κατά το επίσημο ωράριο εργασίας της Φορολογικής Διοίκησης και μπορεί να παρατείνεται μέχρι την ολοκλήρωσή του. Η Φορολογική Διοίκηση δύναται να διενεργεί επιτόπιο φορολογικό έλεγχο και εκτός του επίσημου ωραρίου εργασίας εφόσον απαιτείται από το είδος των δραστηριοτήτων του φορολογούμενου. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να γίνεται ειδική μνεία στην εντολή φορολογικού ελέγχου. Η είσοδος στην κατοικία του φορολογούμενου επιτρέπεται μόνο με εντολή του αρμόδιου Εισαγγελέα και ο έλεγχος πραγματοποιείται μόνο με την παρουσία δικαστικού λειτουργού. [Όπως το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 25 αντικαταστάθηκε από το άρθρο 40 παρ. 11α του Ν 4410/2016, ισχύς από 3.8.2016 σύμφωνα με το άρθρο 69 του ίδιου άρθρου και νόμου.]

Σημείωση: Βλ. και ΓνωμΕισΑΠ 6/14.10.2014.

4. Η διάρκεια του επιτόπιου φορολογικού ελέγχου που προβλέπεται στην παρ. 1, δύναται να παραταθεί άπαξ κατά έξι (6) μήνες. Περαιτέρω παράταση μέχρι έξι (6) ακόμη μήνες είναι δυνατή σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

5. Η Φορολογική Διοίκηση έχει δικαίωμα επανελέγχου φορολογικής περιόδου ή υπόθεσης για την οποία έχει ήδη διενεργηθεί πλήρης έλεγχος, μόνον εάν προκύψουν νέα στοιχεία, από τα οποία προκύπτει ότι η φορολογική οφειλή υπερβαίνει αυτήν που είχε προσδιορισθεί κατόπιν του αρχικού ελέγχου. [Όπως στο πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 25 οι λέξεις «τα οποία επηρεάζουν τον υπολογισμό της φορολογικής οφειλής» αντικαταστάθηκαν με τις λέξεις «από τα οποία προκύπτει ότι η φορολογική οφειλή υπερβαίνει αυτήν που είχε προσδιορισθεί κατόπιν του αρχικού ελέγχου» από το άρθρο 40 παρ. 11β του Ν 4410/2016, ισχύς από 3.8.2016 σύμφωνα με το άρθρο 69 του ίδιου άρθρου και νόμου.]

Ως «νέο στοιχείο» νοείται κάθε στοιχείο, το οποίο δεν θα μπορούσε να είναι γνωστό στη Φορολογική Διοίκηση κατά τον αρχικό φορολογικό έλεγχο.

Σημείωση: Βλ. και άρθρο 72 παρ. 6 του παρόντος καθώς και Πολ. 1284/31.12.2013 (ΦΕΚ Β' 3366).

6. Ο φορολογούμενος υποχρεούται να συνεργάζεται πλήρως και να διευκολύνει το έργο του οριζόμενου για τη διενέργεια του φορολογικού ελέγχου υπαλλήλου της Φορολογικής Διοίκησης. Ο οριζόμενος υπάλληλος δεν δύναται να μετακινεί βιβλία και στοιχεία ή έγγραφα που έχουν τεθεί στη διάθεσή του σε άλλο τόπο, εκτός εάν ο φορολογούμενος αδυνατεί να παράσχει αμέσως αληθή και ακριβή αντίγραφα, όπως προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 24. Σε αυτή την περίπτωση, τα έγγραφα και στοιχεία είναι δυνατόν να απομακρυνθούν από τις εγκαταστάσεις έναντι απόδειξης παραλαβής και επιστρέφονται στον φορολογούμενο εντός δέκα (10) ημερών από την παραλαβή. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται ανάλογα τα αναφερόμενα στο άρθρο 24 παρ. 4 του Κώδικα.

7. Ειδικά προκειμένου για τον μερικό επιτόπιο έλεγχο, σε φορολογούμενους ορισμένης περιοχής ή/και δραστηριότητας ή που διακινούν αγαθά, η εντολή διενέργειας του ελέγχου, που εκδίδεται σύμφωνα με την παράγραφο 1, μπορεί να περιλαμβάνει, αντί των υπό γ' και δ' στοιχείων, την περιοχή του ελέγχου ή/και το είδος των δραστηριοτήτων των φορολογουμένων. Ο χρόνος διενέργειας του ελέγχου, στην περίπτωση αυτή, μπορεί να είναι και εκτός του επισήμου ωραρίου της Φορολογικής Διοίκησης. [Όπως στο άρθρο 25 προστέθηκε νέα παρ. 7 και η παλαιά αναριθμήθηκε σε παράγραφο 8 με το άρθρο πρώτο παρ. Δ υποπαρ. Δ2 περ. 6 του Ν 4254/2014, ισχύς από 1.1.2014 σύμφωνα με την περ. 24 των ιδίων ως άνω υποπαραγράφου, παραγράφου και άρθρου.]

8. (7.) Ο αρμόδιος υπάλληλος της Φορολογικής Διοίκησης μπορεί, οποτεδήποτε, εφόσον το κρίνει απαραίτητο, να ζητήσει τη συνδρομή των οργάνων της Ελληνικής Αστυνομίας για τη διενέργεια του φορολογικού ελέγχου και τα όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας υποχρεούνται να παρέχουν αυτή τη συνδρομή, κατά το χρόνο και στον τόπο που ζητείται. [Όπως στο άρθρο 25 προστέθηκε νέα παρ. 7 και η παλαιά αναριθμήθηκε σε παράγραφο 8 με το άρθρο πρώτο παρ. Δ υποπαρ. Δ2 περ. 6 του Ν 4254/2014, ισχύς από 1.1.2014 σύμφωνα με την περ. 24 των ιδίων ως άνω υποπαραγράφου, παραγράφου και άρθρου.]

Σημείωση: Βλ. και ΕγκΥπΟικ ΔΕΛ Α 1069048/2.4.2014.

Άρθρο 26. — Επιλογή υποθέσεων προς έλεγχο. 1. Οι υποθέσεις που ελέγχονται κατά προτεραιότητα, επιλέγονται με απόφαση του Γενικού

ΚΩΔΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Στην ίδια σειρά, μεταξύ άλλων, κυκλοφορούν:

- **ΣΥΝΤΑΓΜΑ** 2η έκδοση 2016
Χαράλαμπος Χρυσανθάκης
- **ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ** 8η έκδοση 2016
Χαράλαμπος Χρυσανθάκης
- **ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ**
Νίκος Σγουρινάκης
- **ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ** 3η έκδοση 2015
Χαράλαμπος Χρυσανθάκης
- **ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ** 3η έκδοση 2015
Λία Αθανασίου, Γεώργιος Σωτηρόπουλος
- **ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ** 3η έκδοση 2016
Λία Αθανασίου, Γεώργιος Σωτηρόπουλος
- **ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ** 5η έκδοση 2016
Ιωάννης Κ. Καράκωστας
- **ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ** 7η έκδοση 2016
Λίλα Καρατζά
- **ΔΙΚΑΙΟ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ**
Γεώργιος Τριανταφυλλάκης
- **ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ**
Δημήτριος Χριστοδούλου
- **ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ** 3η έκδοση 2015
Ιωάννης Ληξουριώτης
- **ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ**
Ιάκωβος Βενιέρης

ISBN: 978-960-562-568-9

15793